

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Blizorul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminecă.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

...Zis-au ei Lui: „Pe cei răi, rău îi va pierde și via o va da altor lucrători, cari vor da lui rodurile în vremile sale...”

Matei 21, 41.

Stăpânul casei, carele a sădit vie, este însuși Dumnezeu, iar via este Legea Sa sfântă, pe care a dat-o oamenilor spre binele și fericirea lor. Cu câtă prevedere și înțelepciune a plantat Domnul aceasta vie! A îngrădit-o cu gard tare, ca să nu o strice vitele; a săpat înrânsa teasc, unde să se poată stoarce strugurii, ca să devină din ei vin; a zidit turn, în care erau așezați păzitorii, ca să o păzească de tâlhari și astfel gata făcută a dat-o lucrătorilor și s'a dus departe.

La vremea roadelor Stăpânul viei trimite slugile sale, adică pe prorocii Săi, ca să ia în seamă roadele dela lucrători. Lucrătorii buni ar fi trebuit să salute cu bucurie pe slugile stăpâ-

nului lor, să le arate cum au păzit, cum au cultivat via și cum au îndeplinit poruncile domnului lor. Inșă cu totul contrar au lucrat acești lucrători.

Și cine sunt acești lucrători ingrați, nemulțumitori? Este poporul evreiesc în frunte cu arhireii, farizeii și mai marii săi.

Ei prind pe slugile domnului lor, îi batjocoresc, îi bat și îi omoară. Ce mârșavă nemulțumire a răsplăti bunătatea cu răutate!

Trimite Domnul alți slugi, mai mulți decât întâi, dar și aceștia asemenea pățesc. Răutatea și fărădelegea lucrătorilor merge crescând. In sfârșit trimite Stăpânul la ei pe însuși Fiul Său, doar se vor rușina de moșteanul viei, inșă lucrătorii blăstă-

mați, în speranța, că dânșii vor moșteni via, îl scot afară din vie pe moștenitor și îl omoară.

Poporul jidovesc pe Moisi și pe Aaron trimiși de Dumnezeu la dânșii, nu-i ascultă, pe cetele de proroci, pe cari Dumnezeu îi trimite tot la ei rânduri, rânduri pentru de a le vesti legea Sa sfântă, pentru de a le mustra rătăcirile, fărădelegile și idolatria lor, nu numai nu-i ascultă, ci îi și omoară.

Trimite în fine Părintele ceresc la ei pe Fiul Său, pe Isus Hristos, inșă lucrătorii cei fără de rușine și nimernici — fariseii și cărturarii poporului jidovesc — pândesc ocaziunea de a se face moștenitori în casa și averea Domnului lor; îl prind, îl scot afară din vie și îl ju-

decă la moarte și îl restig-nesc pe cruce, pe Mântuito-rul neamului omenesc, pe dulcele Isus, carele este unul născut, Fiul lui Dum-nezeu.

Până aci faptele rele și ingratitudea poporului e-vreiesc.

Iată însă și judecata lor din partea Stăpânului viei, pe care judecată ei singuri și-o rostesc asupra capului lor: „Pe cei răi, rău îi va pierde și via o va da altor lucrători.“ Așa s'a și întâm-plat.

Impărăția lui Dumnezeu, încredințată poporului evreiesc spre agonisire și chi-vernizare, n'a fost înțeleasă și primită de acest popor deci s'a dat moștenire—la plinirea timpurilor — popoare-lor păgâne, neamurilor, cari primind darul și adevărul dat și rostit de Isus Hristos, devin fii a lui Dumnezeu și moștenitori ai împărăției ce-rești.

Ziditorii n'au băgat în seamă piatra cea din capul unghiului, pe care stă și este puterea zidirei, deoarece această piatră leagă doi pă-reți ai casei ca să nu se dărâme casa — legea veche cu legea nouă — adecă mai marii poporului jidovesc în sumeția și orbia lor sufletească au desprețuit pe Hris-

tos și au prigonit pe cei ce credeau în Dânsul. Hristos a înviat din morți ca un Dumnezeu, iar Evanghelia Lui, legea și învățatura Lui sfântă și mântuitoare s'a re-vărsat și lăfit peste tot pământul, la toate popoarele și toți se bucură de căldura acestei învățaturi, cari prin sf. Taină a Botezului se fac membri ai casei Lui, adecă ai Bisericii lui Hristos, care este una, sfântă, catolică și apostolică. Numai lucrătorii viei — poporul evreiesc, — cari au omorât pe soli și după dâșii pe însuși Fiul lui Dumnezeu, ca pe niște răi, rău ia pedepsit Domnul, deoarece acest popor n'are țară, n'are împărat, n'are biserică și n'are jertfă și nici nu va avea până la sfârșitul veacurilor. evreii sunt risipiți peste tot pământul purtând pecetea blăstămului Domnului asupra capului lor.

Lucrătorii cei buni și recunoscători suntem noi, iubii creștini, cari credem în Hristos și legea Lui o păzim și întăriți pe piatra credinții așezată în Biserica catolică stăm azi în fruntea tuturor popoarelor pământului. „Iar câți l'au primit pe Dânsul, le-a dat putere, ca să fie fiii lui Dzeu, celor ce cred întru numele Lui.“ (Ioan 1, 12.)

Iubiți creștini! Văzând purtarea, faptele rele și groaznica judecată a lucrătorilor viei, să ne ferim a nu cădea în păcatele lor, să nu fim nemulțumitori, ci să mulțumim și să fim recunoscători lui Dumnezeu, care ne-a învrednicit a ne da nouă via Sa, legea Sa sfântă, pe care să o păstrăm cu stințenie, că numai așa vom dobândi mântuirea sufletelor noastre.

D. V.

Grandoarea lui Dumnezeu, privit în opurile sale.

Ideia grandoarei provacă în noi respect, iar respectul este primul act al închinării pe care o datorăm lui Dumnezeu. Dar și în afară de aceasta, ideia grandoarei infinite a lui Dumnezeu, cuprinde în sine toate însușirile dumnezești.

Pentru aceea și sf. Scriptură vorbind de Dumnezeu atât de des ne aduce în minte grandoarea — mărirea lui Dumnezeu.

Ca să căpătăm întru câtva o idee despre aceasta grandoare, să privim la câteva din făpturile Sale, de pildă la admirabilul sistem planetar.

Pământul nostru este una din cele mai mici stele, cu toate că ni se pare foarte mare,

și în sine socotind este destul de mare. Dacă un om ar face 8 mile pe zi, ar avea lipsă de aproape doi ani ca să o înconjure, presupunând că nu i-s'ar opune nimic în cale.

Periferia soarelui însă are mai mult ca o jumătate de milion de mile, așa încât pentru înconjurarea lui în aceleași condițiuni ar fi de lipsă 195 de ani.

Este un lucru grandios și minunat a vedea pe bolta cerului alăturând și lucind un astfel de glob uriaș. Cu toate că acest soare este infinit de mic, față de mărimea stelelor fixe, cari din îndepărtări incalculabile ca puncte mici ni se arată pe firmament. Și totuși, toate aceste sunt nimicuri față de grandoarea lui Dumnezeu; nici ca un fir de nisip în comparație cu munții cei mai uriași. Dumnezeu este acel creator și stăpân, care a asvârlit toate aceste coloase în univers, cu mai multă usurință decât cum ar arunca omul o mână de praf în aer.

Ca să vedem mai deaproape grandoarea lui Dumnezeu în operele lui, să luăm distanța pământului nostru, de soare. Aceasta distanță este cam de 20 milioane mile, și deoarece pământul în cursul unui an înconjoară odată soarele, pământul face într'un an cam 120 milioane mile, ceea ce face la secundă cam 4 mile, — 30 km. La aceasta iuțeală colosală să luăm spațiul teribil în care își face cursul.

Însă ce este aceasta, față

de aceea ce vedem la alte planete cari de 10, 20, 30 — ori și mai departe aleargă în jurul soarelui

Neînchipuite drumuri și spații. Și în tot locul și toate le-a împrăștiat Dumnezeu cași cum s'ar fi jucând. Ce însă trebuie să ne pună mai mult în admirație este fără îndoială faptul că toate aceste coloase a universului își fac cursurile lor milenare cu mult mai multă precisitate, ca cele mai scumpe și cele mai precise ceasuri astronomice, sunt în stare și numai pe o jumătate de zi și că aceste stele, planete și stele fixe, grupurile astrale cu sistemele lor planetare în cursurile lor incolăcite (crucișate) nu se ciocnesc unele de altele, nici nu împiedecă unele pe altele.

Dacă mai adaugem părerea motivată a astronomilor, că fiecare stea fixă are sistemul ei propriu planetar precum îl are soarele nostru, aceasta ipoteză întrece puterea minții și imaginației omenești.

Noi pe firmament vedem milioane de sisteme cosmice. Amețim la aceasta idee. Cu toate acestea Dumnezeu este mai mare decât toate milioanele aceste de lumi.

„Doamne Dumnezeule, măritute-ai foarte, în măreție și strălucire Te-ai îmbrăcat, cel ce Te-ai învălit cu lumină ca cu o haină, cel ce ai întins ceriul ca un covor. Dacă privesc ceriurile, lucrul mâinilor Tale, luna și stelele, pe cari Tu le-ai întemeiat: ce este omul ca

să-Ți aduci aminte de el? Binecuvintează suflete al meu pe Domnul și nu uita toate binefacerile Lui. Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile lui, în toate locurile stăpânirii Lui, binecuvintează suflata al meu pe Domnul.“ (Ps.)

Prozelitismul — o nenorocire națională.*)

De câțva timp, oropsitul de Maramureș, secătuit de atâtea și atâtea lipsuri multiple, nu este cruțat nici de așa zisa: ură între frați. Astfel în urma unor demersuri nesocotite, ale unor conducători ai bisericii ortodoxe, liniștea satelor noastre este tulburată de diferiți agenți, cari se prezintă în numele „credinței” adevărate (?) încercând ca să înșele prostimea producând frecări regretabile între românii uniți și neuniți. Cei din urmă, cari în județul nostru, există în număr foarte mic, sunt puși la cale ca să facă agitații și răzvrătiri, între frații lor, chiar de unii funcționari ai statului, preținși luminători ai culturii și poporului.

Se pare că frații ortodocși, caută cu deasila să atragă, pe frații lor uniți, la vechea schismă bizantină.

Mai nou, pe lângă dezbinările confesionale ce s'au făcut până acuma în comunele: Săcel, Dragomirești, Valea-Por-

*) Din „Acțiunea Maramureșană.”

cului, Cornești, Ferești, Sarasău, Borșa, Vișăul de jos, Poenile de sub munte, etc, părintele protopop Vasile Ilnișky, ne aduce știrea, că în frunțașă comună de pe valea Izei: Strâmtura, unde păstorește dsa, peste douăzeci de familii, ademenite de învățătorul satului au trecut la ortodoxism. Propaganda și întărirea credinței poporului, din partea cărturarilor, e lucru laudabil, numai ca, aceasta să se facă pe baza convingerilor și tăria adevărului și nici decum prin minciuni și demagogie. pe simplu motiv că ești în dușmănie personală cu preotul satului etc.

Prin rândurile de față nu dorim de a face deosebire între român și român, pe chestie de religie; între unit și ne-unit, catolic și ortodox, ci dorim a arăta că luptele aceste fratricide, luptele confesionale, sunt cea mai mare nenorocire

națională, — sinuciderea însăși a neamului nostru.

Opera aceasta sinistră a confrăților ortodocși, întreprinsă pe plaiurile maramurășene, este cel mai mare păcat național.

Și cu atât mai mult aceste lupte confesionale, pe cari le detestăm cu toată energia nu-și au rostul azi, când poporul se sbate în cea mai mare mizerie, abia putând ca să-și ducă greul vieții de azi pe mâine.

Dacă vitregia vremurilor a făcut ca să nu fim toți românii de o singură credință, spre folosul neamului, ar fi util să căutăm: o apropiere, ba chiar o unire a celor două biserici: catolică și ortodoxă și nu a săpa o prăpastie între ele.

Alte neamuri, deși au cu mult mai multe confesiuni decât noi, totuși trăesc în cea mai deplină armonie, pe când noi ne certăm și ne agităm pe

chestia credinței întrebându-ne: care o fi oare biserica cea adevărată?

Fiecare din cele două biserici românești și-au adus aportul de muncă pe care nu-l contestă nimeni.

Facem un apel la conducătorii poporului, de a nu conturba liniștea satelor noastre, prin fel și fel de agitații fie confesionale sau politice etc.

În locul acestor răzvrătiri și agitații să se propage *solidaritatea*, între toți românii fără excepție de confesiune, știind că numai o desăvârșită unitate, atât etnică cât și sufletească ne va duce la fericirea și mântuirea neamului.

P. Lenghel Izanu

Calendar săptămânal.

3—9 Septembrie 1933.

3. Dumineca XIII d. Rusalii Ap. I. Cor. 16, 13 Ev. Mat. 21, 33 M. Antim
4. Luni M. Vavila
5. Marți Pr. Zaharia
6. Mercuri Min. Arh. Mihail
7. Joi M. Sozont
8. Vineri Nașterea P. C. F. Maria Ap. Fil. 2, 5. Ev. Luca 10, 38
9. Sâmbătă Ioachim și Ana.

Sâmbătă ina. Înălț. sf. Cruci Ap. I. Cor. 2, 6, Ev. Mat. 10, 37.

